

UOC

Memòria 2020

Estudis de Ciències de la Salut

Universitat Oberta
de Catalunya

UOC

Estudis de Ciències de la Salut

Rambla del Poblenou, 156

08018 Barcelona

uoc.edu

ecs.uoc.edu

  twitter.com/UOCesalut

Memòria 2020

Estudis de Ciències de la Salut

Universitat Oberta
de Catalunya

Índex

1. Presentació	06
2. Organització	11
• Àrees de Coneixement	11
• Equip	15
3. L'any 2020 d'una ullada	18
4. Formació	29
5. Recerca i innovació	31
• Nutrició, alimentació i salut	32
• Neuropsicologia i Neurociències	35
• Salut Digital (<i>E-health</i>)	39
• Millors treballs de màster universitari	44
6. Aliances i col·laboracions	45
7. Difusió social del coneixement: jornades, congressos i cicles	47
8. Destacats de l'any	53

---

1. Presentació

«No en tenim cap dubte, la salut no ens fa oblidar la malaltia. Ans al contrari, **volem ensenyar a protegir-nos-en**. I per fer-ho no ens estarem de recordar que de la salut en som responsables tots, de la nostra i de la dels altres. No en som pas espectadors. És aquesta la lliçó que ens ha recordat la recent pandèmia de la COVID-19?

La predicció del risc i la prevenció de la malaltia són els eixos centrals de la nostra activitat docent. Viure en un entorn saludable, de la casa, del poble, del barri, del planeta, saber menjar i viure, atendre les nostres capacitats intel·lectuals —algú en diria *cognitives*—, protegir-nos socialment, amb especial atenció als més fràgils, ser capaços d'utilitzar les eines digitals per tenir cura de nosaltres mateixos, ser persones, no ramats, i fer una medicina precisa per a cadascun de nosaltres: aquesta és la nostra voluntat, el nostre programa de futur.

Volem ensenyar, però necessitem saber. No podríem fer-ho si no fóssim capaços d'excel·lir en la recerca, en la descoberta, en la transformació, fer millor la nostra societat, a cadascun de nosaltres. És el nostre repte. Han estat deu anys i en seran molts més. Us hi esperem.»

Ramon Gomis de Barbarà
Deu anys, un inici

Els **Estudis de Ciències de la Salut (ECS)** de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) són l'estructura acadèmica que forma les persones al llarg de la vida en programes basats en el camp de la salut. D'aquesta manera contribueixen en el progrés de les persones i de la societat, alhora que permeten avançar en el coneixement en diferents contextos socio-sanitaris. Els ECS també duen a terme recerca i innovació en l'entorn de les ciències de la salut. Els ECS són estudis compromesos amb la societat i projectats cap a la salut global i planetària, amb una visió estratègica per afrontar amb rigor els nous reptes dels professionals de l'àmbit de la salut.

El 2020 ens empeny amb més força cap a la salut planetària

«La **salut planetària** se centra en la caracterització dels impactes que té per a la salut la degradació dels ecosistemes per causes antròpiques (és a dir, produïdes per l'activitat humana) i en l'estudi dels sistemes polítics, econòmics i socials que han causat aquesta degradació i que, alhora, tenen el potencial de promoure estratègies de mitigació i adaptació a la crisi climàtica i ambiental actual».

Cristina O'Callaghan Gordo

El 2020 ens empeny amb més força cap a la salut planetària. Durant l'any 2019 ja ens plantejàvem, en l'estratègia dels ECS, la possibilitat d'oferir docència en aquest camp, així com incentivar-hi i orientar-hi la nostra recerca. Ens preocupa tant la salut de la humanitat com la salut planetària; per tant, els nostres enfocaments acadèmics i de recerca s'orienten a millorar el futur i el benestar de la humanitat però també de la Terra. L'arribada i l'impacte de la COVID-19, a part de posar al límit tota la humanitat, han empès els ECS, encara més, cap a la formació i recerca en aquest àmbit. Segurament, el 2020 serà un any que passarà als llibres d'història com un any crític i ple d'incerteses. I, des dels Estudis, **treballem per identificar aquests nous reptes, noves oportunitats i noves necessitats professionals en l'àmbit sanitari** provocats per la pandèmia i que es vinculen directament amb les nostres àrees de coneixement. Els ECS treballem per una formació de qualitat dels nostres estudiants i graduats i ens focalitzem en àrees com la prevenció de les malalties, la cronicitat, l'estil de vida i l'ús de la tecnologia aplicada a la salut per formar experts compromesos amb l'àmbit de la salut. Tots aquests aspectes els treballem des de les àrees de coneixement següents: Alimentació i Activitat física; Envel·liment i Salut; Gestió de Sistemes i Organitzacions de Salut; Logopèdia; Neuropsicologia i Neurociències; Salut Digital (*E-health*); Salut Planetària; Salut Pública; Sistemes Alimentaris, Cultura i Societat; i Treball Social Sanitari.

Amb l'esperit de formar i transformar, durant el curs acadèmic 2020-2021, mentre la UOC celebra els 25 anys, **els ECS celebrem els 10 anys com a estructura acadèmica de la Universitat**. Per aquest motiu, el personal acadèmic i el personal de gestió dels ECS volem commemorar aquesta efemèride amb la nostra comunitat d'estudiants, graduats, professorat docent col·laborador, professionals de tutoria i, en definitiva, amb tota la nostra audiència que està interessada en els programes de salut que desenvolupem, en les recerques que impulsem i l'impacte social que se'n deriva. Per celebrar-ho, s'ha dissenyat un ampli programa d'activitats obert a la participació, no només dels diferents estaments de la Universitat, sinó també de tots els col·lectius que hi puguin estar interessats. Seguint la línia d'inici de la creació dels Estudis, treballem enfocats en les necessitats sanitàries actuals però també de futur, i per aquest motiu **estem dissenyant nous programes formatius centrats en envelliment i salut, infermeria neurològica, innovació i empremadoria en biomedicina, narrativa mèdica, obesitat i diabetis, salut de la dona, salut planetària i telemedicina**.

Màster interuniversitari de Salut Planetària (UOC-UPF)

Durant el 2020, la Universitat Oberta de Catalunya i la Universitat Pompeu Fabra (UPF), en col·laboració amb l'Institut de Salut Global Barcelona, elaboren i presenten la memòria del **màster interuniversitari de Salut Planetària**, que actualment està en procés de verificació per part de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, AQU Catalunya.

L'objectiu d'aquest programa és dotar els professionals de diverses disciplines de les competències necessàries per promoure la salut a escala global respectant els límits dels sistemes naturals del planeta, mitjançant l'anàlisi dels reptes als quals s'enfronta la humanitat vinculats amb la crisi climàtica i ambiental global, el disseny de solucions i la seva implementació en les nostres societats.

Consolidació i captació de talent

«En deu anys, els Estudis de Ciències de la Salut, treballant amb un equip motivat i col·laboratiu, han aconseguit tenir programes formatius en tots els nivells universitaris: grau, postgrau i doctorat. Sabem que ens queda molt camí per recórrer encara i molts reptes per superar, però **seguim amb la il·lusió de seguir creixent.**»

Alicia Aguilar Martínez

Per contribuir en l'estratègia de formació de professionals de la salut, cal que els Estudis es dotin de professorat i d'investigadors experts i de prestigi reconegut en les seves disciplines. Es treballa per consolidar l'equip acadèmic i de recerca en l'**àrea d'Alimentació, Nutrició i Activitat Física** amb la incorporació de la **Dra. Diana Díaz Rizzolo**, doctora en Biomedicina per la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona amb menció internacional. És diplomada en Nutrició Humana i Dietètica per la Universitat Rovira i Virgili, màster en Biomedicina i màster en Medicina Translacional, ambdós per la Universitat de Barcelona. Fa l'activitat investigadora a l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer i a l'Hospital Clínic de Barcelona. És coordinadora del Grup de Treball d'Estils de Vida de la Societat Espanyola de Diabetis i membre de l'Àrea de Nutrició de la Societat Espanyola d'Endocrinologia i Nutrició. D'aquesta manera, es reforça la part acadèmica dels dos màsters universitaris de l'àrea: el màster universitari de Nutrició i Salut i el màster universitari d'Alimentació en l'Activitat Física i l'Esport, i també es reforça la part de recerca, amb la possibilitat d'optar a més projectes dins l'àmbit de coneixement.

També es treballa per reforçar l'**àrea de Treball Social Sanitari** amb la incorporació del **Dr. Daniel Rueda Estrada**, amb la qual es vol també incrementar la producció científica i la sol·licitud de projectes per part del professorat i continuar garantint la impartició del màster universitari de Treball Social Sanitari. És llicenciat en Sociologia per la Universitat de Deusto (Bilbao), doctor per la Universitat de Valladolid i diplomad en Treball Social (Universitat de Lleó), així com màster en Gent Gran, Dependència i Autonomia Personal. És professor titular a la Universitat de Valladolid. Ha dirigit diversos projectes de recerca d'àmbit nacional i

europèu i col·labora en diverses revistes sobre temes referits a serveis socials, pobresa i exclusió social, envelliment, desenvolupament rural, maltractament de gent gran, incapacitació judicial, discapacitat, ètica, entre d'altres.

Per donar resposta a la nova orientació dels Estudis, l'any 2019 es va crear l'àrea de coneixement vinculada a l'**Envelliment i Salut**, entre els objectius principals de la qual destaquen la formació contínua per a professionals de la salut en els àmbits de l'oncologia i de l'envelliment, així com la recerca i la difusió del coneixement en aquests dos àmbits. En aquesta línia, el 2020 s'incorpora com a professor propi dels ECS el **Dr. Salvador Macip Maresma**, el qual des de finals de l'any 1998 fins a principis de l'any 2008 va treballar a l'Hospital Mont Sinaí de Nova York, estudiant les bases moleculars del càncer i l'envelliment. Des del 2008 continua investigant sobre els mateixos temes al laboratori que dirigeix a la Universitat de Leicester (Regne Unit). Ha publicat llibres de divulgació científica, contes, novel·les i llibres per a nens. I, durant el 2020 es crea l'àrea de **Salut Planetària** amb la incorporació de la **Dra. Cristina O'Callaghan Gordo**, la recerca de la qual s'emmarca en l'àmbit de la salut planetària i estudia l'associació de diverses exposicions ambientals en relació amb malalties no transmissibles a escala global. És autora de més de 25 articles en revistes internacionals. Actualment és investigadora principal d'un projecte de recerca del Fons d'Investigació Sanitària de l'Institut de Salut Carlos III, coinvestigadora principal d'un projecte de la fundació FRIAT i coinvestigadora de dos projectes europeus H2020. Està activament involucrada en la Planetary Health Alliance.

Doctorat de Salut i Psicologia de la UOC

«Enguany hem iniciat amb molta il·lusió la primera promoció del **doctorat de Salut i Psicologia**. Hem tingut múltiples sol·licituds d'accés i finalment **tenim en el programa estudiants de diferents disciplines** que estan encetant la recerca en aquest àmbit des d'un punt de vista interdisciplinari i innovador, i amb impacte en el mateix àmbit. De mica en mica volem esdevenir referents en formació de recerca predoctoral.»

Rubén Nieto Luna

Enguany ha començat la primera promoció del **doctorat de Salut i Psicologia de la UOC**, emmarcat en l'Escola de Doctorat de la UOC i amb una implicació elevada del professorat dels Estudis. Amb aquest programa volem donar resposta a la necessitat de formació en recerca en l'àmbit des d'una òptica multidisciplinària.

L'objectiu general del programa és facilitar el **desenvolupament de les competències necessàries per poder portar a terme una recerca en l'àmbit de la salut i la psicologia d'una manera reeixida**. Més concretament, volem formar investigadors i investigadores que siguin capaços de plantejar preguntes de recerca rellevants i el resultat de les quals signifiqui una millora en la salut i el benestar de les persones. A més, volem que siguin capaços de desenvolupar projectes de recerca amb una clara vocació transformadora i formar-los perquè donin resposta a les preguntes de manera metòdica, innovadora i rigorosa.

Volem, doncs, formar investigadors i investigadores motivats, creatius, originals, que vulguin avançar en la solució de problemes rellevants en l'àmbit d'estudi, la qual reverteixi positivament en el benestar de la població. Per assolir aquests objectius, el doctorat s'articula en **set línies de recerca que tracten dels temes següents: salut digital; aspectes i eines psicològiques; neurociència i trastorns del llenguatge; alimentació i estils de vida; entorns laborals saludables; cura i salut comunitària i gènere, i salut i models socioculturals**. Disposem d'experiència en tots aquests àmbits, a més de projectes de recerca. Per a cadascuna de les línies de recerca, s'ofereixen diverses propostes de tesi.

Acreditació de màsters universitaris: Nutrició i Salut, i Treball Social Sanitari

«L'exposició permanent a les condicions socials, relacionals, econòmiques fa l'ésser humà fràgil davant la malaltia i vulnerable davant el desitjat equilibri i benestar psicosocial. **Aportar al diagnòstic clínic el diagnòstic social sanitari és posar llum** i entendre quin pes tenen els factors i els condicionants socials en la recuperació dels equilibris perduts per poder mobilitzar i canviar les circumstàncies que dificulten la millor recuperació sanitària i la posterior reinserció en el món de la vida real.»

Daniel Rueda Estrada

Al novembre té lloc la visita de la **Comissió d'Avaluació per a la renovació de l'acreditació del màster universitari de Nutrició i Salut i del màster universitari de Treball Social Sanitari**. Durant la visita es valoren i s'analitzen les diferents dimensions que permeten assegurar la qualitat dels programes formatius, així com identificar les fortaleses i les àrees de millora. Durant el primer trimestre del 2021 es rebrà l'informe amb els resultats sobre el procés.

---

2. Organització

Els Estudis de Ciències de la Salut (ECS) de la UOC s'organitzen en **vuit àrees de coneixement** segons l'expertesa i la capacitat dels seus integrants.

«El gran volum de participació i l'interès generat sobre les jornades de logopèdia, dins d'àrees innovadores de la logopèdia, com la **telepràctica**, i **àmbits d'intervenció de la salut**, com el camp de la neonatologia (prematunitat), ens posicionen a escala nacional i internacional en aquest camp.»

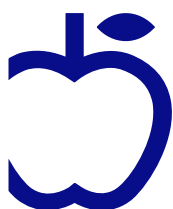
Alfonso Igualada Pérez

Àrees de coneixement

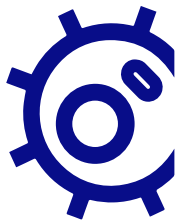
Alimentació, Nutrició i Activitat Física

L'àrea d'Alimentació, Nutrició i Activitat Física dels ECS es dedica a la docència i a la recerca sobre l'alimentació entesa com a fet transversal, des de la salut fins als aspectes més socioculturals. En l'àmbit docent, inclou el màster universitari de Nutrició i Salut, el màster universitari d'Alimentació en l'Activitat Física i l'Esport i tota una oferta d'especialització derivada dels programes. També acull la Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament com a plataforma de recerca, docència i difusió sobre qüestions alimentàries, i el grup de recerca FoodLab (2017 SGR 83), que és un grup interdisciplinari en alimentació, nutrició, societat i salut.

Envel·liment i Salut

L'àrea d'Envel·liment i Salut neix amb la missió de generar, transferir i difondre coneixement científic en dues àrees de salut cada cop més importants, i molt relacionades entre elles. La població als països desenvolupats té una esperança de vida en creixement constant, i la perspectiva és que continuï augmentant quan, en un futur, s'aprovïn els primers fàrmacs antienvelliment. Això porta una sèrie de reptes socials, ètics i sanitaris, amb l'increment de l'impacte de malalties com el càncer i les neurodegeneratives. Els objectius d'aquesta àrea són oferir formació contínua, de qualitat i actualitzada sobre aquests temes; facilitar l'accés d'aquesta formació contínua vinculada a la prevenció del càncer a escala internacional, tenint com a focus especial els països de parla hispana, i disposar d'una eina que ens permeti fer participar la societat en les estratègies de recerca i gestió de la salut, seguint iniciatives europees de compromís social (*social engagement*) i recerca responsable i innovació (*responsible research and innovation*).

Logopèdia

L'àrea de la Logopèdia dels ECS en col·laboració amb els Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació de la UOC, i en coordinació amb la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC), se centra en la formació de futurs logopedes. La logopèdia és una professió sanitària que s'ocupa de la prevenció, l'avaluació, el diagnòstic i el tractament de les alteracions de la comunicació, els trastorns del llenguatge oral (TEL), els trastorns de la parla (dislàlies, disglòssies, tartamudesa i trastorns de la veu), els trastorns de les funcions orofacials (disglòssia, deglució atípica, etc.) i els trastorns de la lectura (dislèxia i problemes de comprensió lectora) i de l'escriptura (disgrafia). L'activitat investigadora d'aquesta àrea se centra en l'estudi de l'adquisició, l'avaluació i el tractament, i la implementació de pràctiques basades en indicis en la comprensió i la producció del llenguatge en adults i en infants amb una patologia associada al llenguatge (trastorns del desenvolupament del llenguatge, dislèxia, autisme i patologies neurodegeneratives) o sense patologia.

Neuropsicologia i Neurociències

L'àrea de Neuropsicologia i Neurociència té com a interès principal el coneixement de les bases neurals dels processos cognitius, les seves alteracions i la seva recuperació. Dins de l'oferta formativa d'aquesta àrea hi ha el màster universitari de Neuropsicologia i dues especialitats: Envel·liment i Demències, i Trastorns del Moviment. L'activitat investigadora d'aquesta àrea se centra en l'estudi dels mecanismes neurals subjacents a la cognició mitjançant l'ús de tècniques d'estimulació cerebral no invasiva i en el potencial d'aquestes tècniques en el tractament de patologies que cursen amb alteracions de l'activitat cerebral. Acull el grup de recerca Cognitive NeuroLab (2017 SGR 273).

Una altra de les línies de recerca d'aquesta àrea està centrada en l'estudi dels trastorns del moviment, en què s'investiguen els mecanismes neurobiològics subjacents al deteriorament cognitiu en la malaltia de Parkinson i es fomenta la millora del diagnòstic i el tractament dels trastorns del moviment.

Programes Clínic

L'àrea de Programes Clínic proporciona una oferta formativa especialitzada de caire internacional adreçada a professionals de la salut que ja treballin activament i vulguin una actualització o ampliació de coneixements en temàtiques molt específiques. En concret, es disposa d'especialitats relacionades amb les malalties i les infeccions des d'una perspectiva de salut pública i del tractament clínic. Inclou formació sobre infeccions de transmissió sexual i sobre la leishmaniosi cutània, com a exemple de malaltia tropical oblidada que afecta la pell.

En aquest darrer cas, la formació es duu a terme en col·laboració estreta amb l'Organització Mundial de la Salut. D'altra banda, l'oferta formativa es completa amb formació en l'àmbit digestiu amb una especialització en ultrasonografia endoscòpica que permet encarar reptes importants en l'aplicació d'aquesta tècnica, i amb diferents cursos sobre l'abordatge de les principals síndromes i patologies digestives en col·laboració amb la Societat Catalana de Digestologia.

Treball Social Sanitari i Gestió i Direcció Sanitària

L'àrea de Treball Social Sanitari dels ECS es dedica a la docència i a la recerca sobre el desenvolupament del treball social sanitari com a professió que s'exerceix en entorns específicament sanitaris. En l'àmbit docent, principalment incorpora el màster universitari de Treball Social Sanitari, el primer a escala internacional especialitzat en aquest context particular. Acull el blog *Trabajo Social Sanitario - Máster UOC: El blog de los Trabajadores Sociales Sanitarios del siglo XXI*.

A més, promou la publicació d'articles científics entre els docents i els estudiants que el cursen, per tal de contribuir a ampliar el corpus teòric i la base de coneixement, cosa que fa en virtut del conveni amb la revista *Agathos, Atención Sociosanitaria y Bienestar*.

Salut Digital (E-Health)

En un any de pandèmia, el món de la salut s'ha hagut de reinventar i readaptar constantment. La salut digital ha estat una peça clau per poder tenir cura de la salut tant individual com poblacional. Entenem la salut digital com una de les eines bàsiques que ens acompanya en el canvi de paradigma que vivim, en què l'empoderament de la ciutadania en la gestió de la salut i la presa de decisions compartides amb tots els agents que intervien en l'ecosistema de salut és una peça clau. Tenim una oferta formativa de postgrau i màster que gira entorn de les especialitzacions de la innovació i l'emprenedoria en salut digital. Durant el 2020, s'ha acabat de desplegar el màster universitari de Salut Digital i ja tenim una primera cohort de graduats que és molt important en els canvis que viuen les organitzacions sanitàries arreu.

Salut Planetària

En el darrer segle, s'han fet grans progressos en la millora de la salut i el benestar de la societat, però aquestes millores s'han aconseguit mitjançant una sobreexplotació dels recursos naturals a un ritme sense precedents que ha causat una degradació i una disrupció creixents dels sistemes naturals de la Terra. Si es mantenen les tendències actuals d'escalfament global i degradació ambiental, la salut i el benestar de les generacions presents i futures quedaran greument compromesos. En aquest context, neix l'àrea de Salut Planetària amb la missió de generar, transferir i difondre coneixement científic en aquest àmbit i oferir una formació universitària per mitjà del màster interuniversitari UOC-UPF de Salut Planetària, que actualment està en procés de verificació per part de l'AQU.

«La pandèmia ens ha fet canviar en part la forma d'atendre els pacients amb malalties neurològiques. La teleassistència ha arribat, potser per quedar-se.»

Berta Pascual Sedano

Equip

«La gestió de programes fa possible el desenvolupament òptim dels processos formatius que formen part de l'aprenentatge dels estudiants. La clau per al bon desenvolupament dels programes formatius de la UOC està en el treball conjunt de l'acadèmia i la gestió.»

Mabel Gómez Cuadrado

Alimentació, Nutrició i Activitat Física

[Alicia Aguilar](#)

[Anna Bach](#)

[Patricia Casas](#)

[Diana Díaz Rizzolo](#)

[Ramón Gomis](#)

[Laura Esquiús](#)

[Marta Massip](#)

[F. Xavier Medina](#)

Envelliment i Càncer

Xavier Bosch

Assumpta Company

Salvador Macip

Neuropsicologia i Neurociències

Marco Calabria

Antonia Campolongo

Elena Muñoz

Berta Pascual

Diego Redolar

Raquel Viejo

Salut Digital (E-Health)

Antoni Baena

Carme Carrion

Rubén Nieto

Francesc Saigí

Treball Social Sanitari i Gestió i Direcció Sanitària

Dolors Colom

Daniel Rueda

Julio Villalobos

Salut Planetària

Marina Bosque

Cristina O'Callaghan

Equip de Gestió

Judith Cuevas

Teresa Fonoll

Mabel Gómez

M.C. Márquez

Helena Martínez

Patricia Noguera

Jessica Villoslada

---

3. L'any 2020 d'una ullada

«Quan entres a formar part del professorat propi de la UOC t'adones de la importància que té haver format part abans del professorat docent col·laborador (PDC) per **empatitzar-hi i fer una coordinació de les assignatures** entenent quines són les necessitats i les tasques docents.»

Patricia Casas Agustench

Finançament*

2.546

Total estudiants ECS

2.057 Estudiants de titulacions oficials

---

489 Estudiants de titulacions pròpies

---

* Dades extretes del tancament de campanya 2019/2 i 2020/1 (Àrea d'Economia i Finances - Programes). Suma RM 2020/1 + nova matrícula 2020/1.

Equip dels Estudis de Ciències de la Salut

 26
PROFESSORS

19 Professors a temps complert
6 Professors associats a temps parcial
1 Professor en substitució

 50
INVESTIGADORS

23 Professors Doctors
27 Doctorands

 7
PERSONAL DE GESTIÓ
I ADMINISTRACIÓ

1 Gestió d'estudis
5 Gestió de programes
1 Comunicació

 487
PROFESSORS DOCENTS
COL·LABORADORS

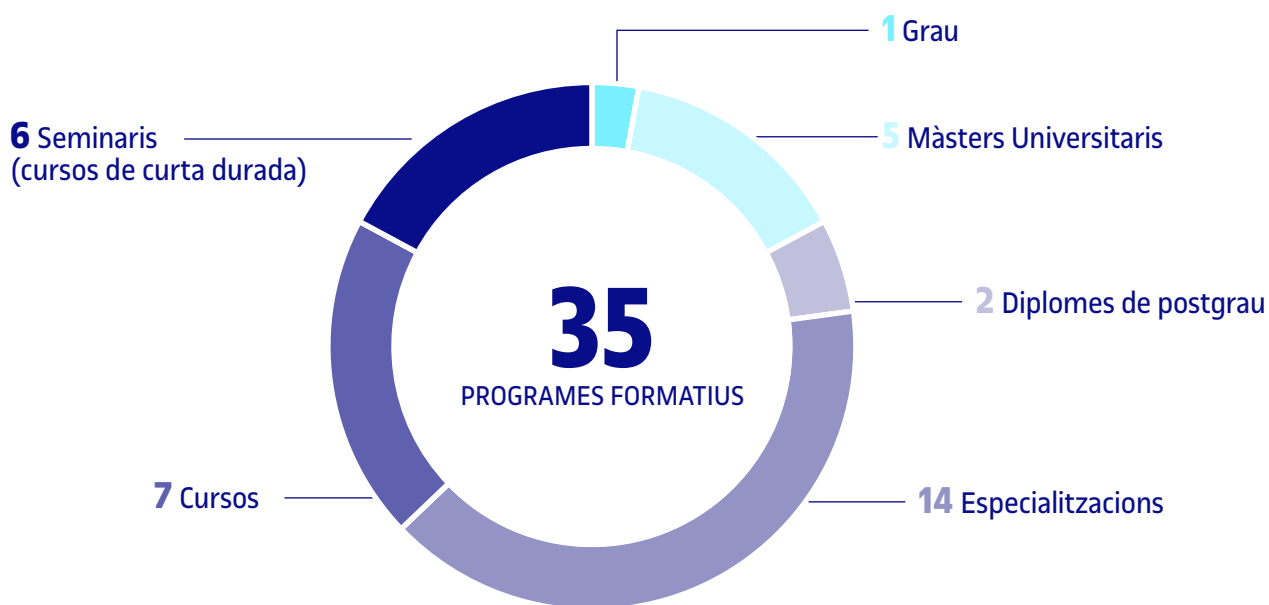
 34
TUTORS

Formació

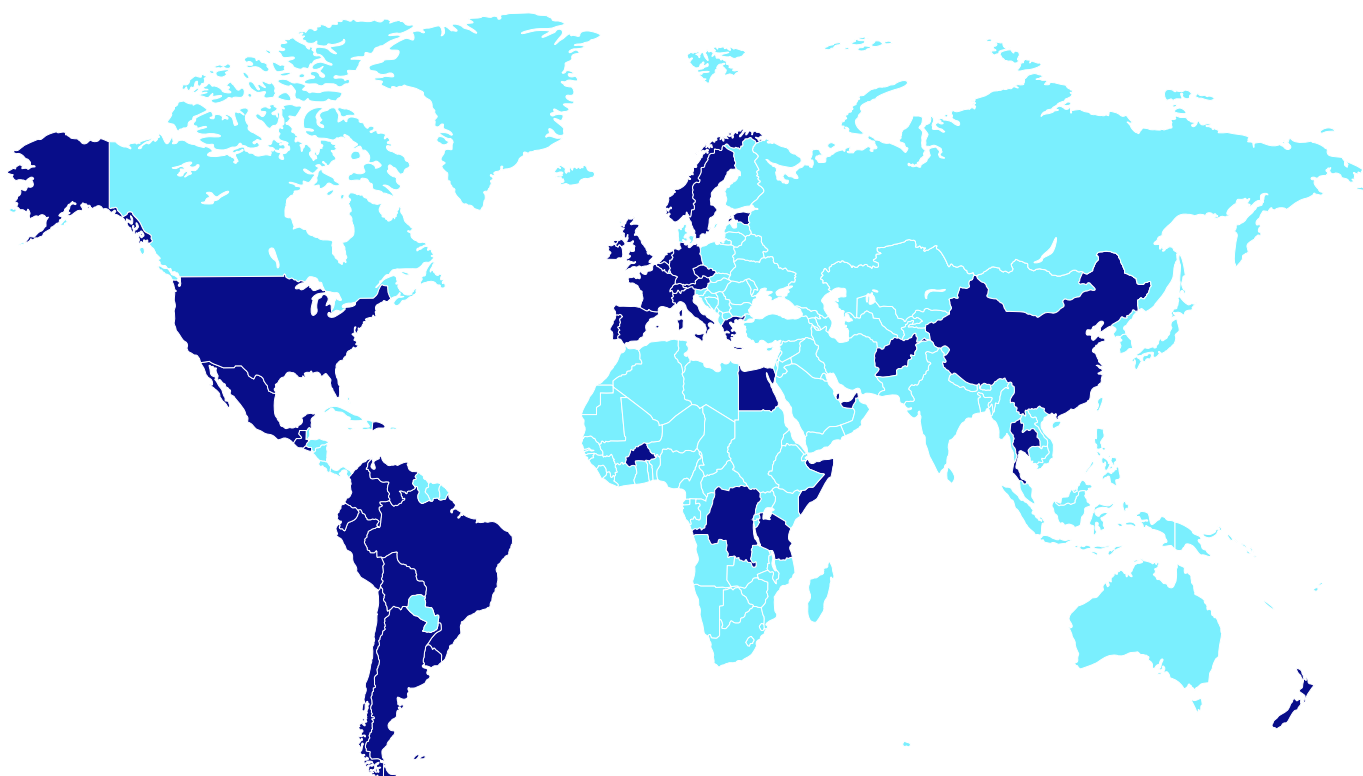
«Ens falta formació i, sobretot, especialització; la pandèmia ens ha ensenyat que la **formació telemàtica és una eina més de formació**. Podem fer-ho, ho farem i ens readaptarem! Just durant aquest any dissenyem un curs d'especialització d'**Infermeria Neurològica** a la UOC.»

Antonia Campolongo Perillo

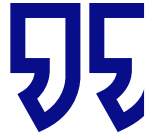
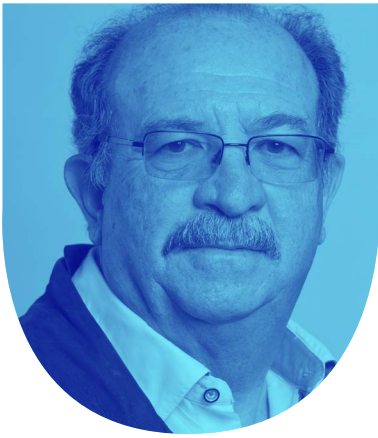

Estudiants procedents de
34 països

El 2020, els ECS comptaven amb més d'un centenar d'estudiants internacionals, procedents de 34 països. La distribució geogràfica és la que s'indica en el següent mapa. Després d'Espanya, els països amb més nombre de matriculats són Colòmbia i Mèxic.

Recerca i innovació

«Si no abordem les pandèmies de forma planetària, tornarem a fallar. El gran repte global s'ha d'afrontar des del sistema sanitari basat en tres vectors: anticipació per detectar, flexibilitat per poder adoptar mesures i prudència per aplicar-les amb la proporcionalitat necessària.»

Julio Villalobos Hidalgo

Grups de recerca

7 grups totals

3 grups propis reconeguts SGR

4 grups propis no reconeguts

1 Càtedra UNESCO

1 Centre col·laborador reconegut per l'OMS

Publicacions indexades

75 Nombre de publicacions

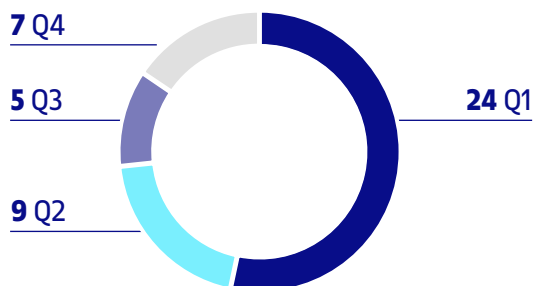
119 Nombre de cites rebudes

ISI: 20
SCOPUS: 19
OPEN ACCES: 43 (57,33 %)
ALTMETRIC SCORE: 37 (77,8 %)

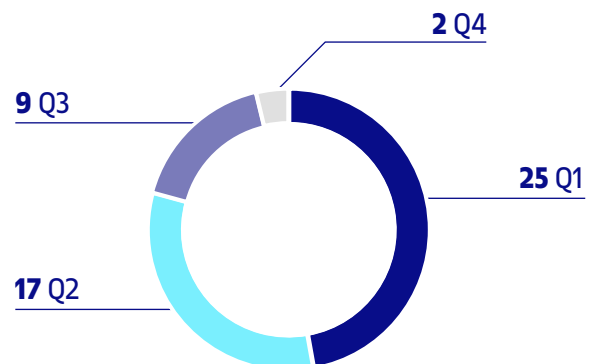
94 articles que reben atenció a la xarxa

1.997 nombre de piulades a Twitter

Distribució per quartils JCR

Distribució per quartils SJR

Tesis doctorals, projectes i congressos

1 Tesis
llegides

26 Tesis en
direcció

18 Projectes

56 Participacions en congressos i jornades
científiques (ponències convidades)

«L'escepticisme vacunal i les posicions antivacunes, una de les 10 prioritats sanitàries per l'OMS el 2019. La vacuna VPH és un èxit sense precedents en la història de l'oncologia preventiva.»

Xavier Bosch Jose

@TOP 10 articles segons Altmetric Score

---

1. Cognitive Enhancement via Neuromodulation and Video Games: Synergistic Effects?

Frontiers in Human Neuroscience, 14, 1-13. doi: 10.3389/fnhum.2020.00235

- **Autors:** Palaus, M., Viejo-Sobera, R., Redolar Ripoll, D., Muñoz Marrón, E. (2020).
- **URL:** <https://www.altmetric.com/details/84330402>
- **OA:** Yes

2. Active bilingualism delays the onset of mild cognitive impairment.

Neuropsychologia, 146, 1-14. doi: 10.1016/j.neuropsychologia.2020.107528

- **Autors:** Calabria, M., Hernández-Pardo, M., Cattaneo, G., *et. al* (2020).
- **URL:** <https://www.altmetric.com/details/84331048>
- **OA:** No

3. Modulation of oral microbiota: A new frontier in exercise supplementation.

PharmaNutrition, 14, 1-8. doi: 10.1016/j.phanu.2020.100230

- **Autors:** Bescos, R., Brookes, Z., Belfield, L. A., Fernandez-Sanjurjo, M., Casas-Agustench, P. (2020).
- **URL:** <https://www.altmetric.com/details/92570077>
- **OA:** —

---

4. Updating the Mediterranean Diet Pyramid towards Sustainability: Focus on Environmental Concerns.

International Journal of Environmental Research and Public Health, 17(23), 1-20. doi: 10.3390/ijerph17238758

- **Autors:** Serra-Majem, Ll., Tomaino, L., Dernini, S., Berry, E. M., Lairon, D., de la Cruz, J. N., Bach Faig, A., Donini, L. M., Medina-Luque, F., Belahsen, R., Piscopo, S., Capone, R., Aranceta-Bartrina, J., La Vecchia, C., Trichopoulou, A. (2020).
- **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=95329473
- **OA:** —

---

5. New views about the Mediterranean diet.

Nat Food 1, 141-142 (2020). doi: 10.1038/s43016-020-0035-8

- **Autors:** Macbeth, H., Medina, F. X. (2020).
- **URL:** <https://www.altmetric.com/details/76332753>
- **OA:** —

---

6. Effects and Experiences of Families Following a Web-Based Psychosocial Intervention for Children with Functional Abdominal Pain and Their Parents: A Mixed-Methods Pilot Randomized Controlled Trial.

Journal of Pain Research, 12, 3395-3412. doi: 10.2147/JPR.S221227

- **Autors:** Nieto, R., Boixadós, M., Ruiz, G., *et al* (2020).
- **URL:** <https://www.altmetric.com/details/73580590>
- **OA:** —

---

7. Revisiting 'brain modes' in a new computational era: approaches for the characterization of brain-behavioural associations.

Brain: A Journal of Neurology, 143(4), 1088-1098. doi: 10.1093/brain/awz343

- **Autors:** Toba, M. N., Godefroy, O., Rushmore, R. J., *et al* (2020).
- **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=71151245
- **OA:** No

---

8. Healthy dietary pattern and their corresponding gut microbiota profile are linked to a lower risk of type 2 diabetes, independent of the presence of obesity.

Clinical Nutrition, 39(2), 524-532. doi: 10.1016/j.clnu.2019.02.035

- **Autors:** Díaz-Rizzolo, D. A., Kostov, B., López-Siles, M., *et al* (2020).
- **URL:** <https://www.altmetric.com/details/56555980>
- **OA:** No

---

9. Use of a Low-Cost Portable 3D Virtual Reality Simulator for Psychomotor Skill Training in Minimally Invasive Surgery: Task Metrics and Score Validity.

JMIR Serious Games, 8(4), 1-18. doi: 10.2196/19723

- **Autors:** Álvarez-López, F., Maina, M., Arango, F., Saigí-Rubió, F. (2020).
- **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=93222967
- **OA:** Yes

---

10. Residential proximity to industrial pollution sources and colorectal cancer risk: A multicase-control study (MCC-Spain).

Environment International, 144, 1-13. doi: 10.1016/j.envint.2020.106055

- **Autors:** García-Pérez, J., Fernández de Larrea-Baz, N., Lope, V., Molina, A. J., O'Callaghan-Gordo, C., Alonso, M. H., Rodríguez-Suárez, M., Mirón-Pozo, B., Alguacil, J., Gómez-Acebo, I., Ascunde, N., Vanaclocha-Espi, M., Amiano, P., Chirlaque, M. D., Simó, V., Jiménez-Moleón, J. J., Tardón, A., Moreno, V., Castaño-Vinyals, G., Martín, V., Aragonés, N., Pérez-Gómez, B., Kogevinas, M., Pollán, M. (2020).
- **URL:** <https://www.altmetric.com/details/88522083>
- **OA:** Yes

Els Estudis i el seu entorn

«La pandèmia de la COVID-19 ha posat de manifest fins a quin punt és important que la ciència arribi a tota la població i que els **científics contribueixin a fer de filtres** per facilitar la difusió del coneixement per damunt de la desinformació.»

Salvador Macip Maresma

Difusió

65

Notícies en canals propis

centrades en alimentació, nutrició i activitat física; envelliment i salut; neuropsicologia i neurociència; salut digital; salut planetària, i treball social sanitari

2.718

Publicacions

en mitjans de comunicació externs a la UOC

303

milions de persones han rebut l'impacte dels Estudis de Salut

Les notícies amb més visites de l'àmbit de salut a UOC News són les següents:

[Actively speaking two languages protects against cognitive impairment](#)

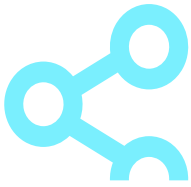
[Delirium could be an early marker of COVID-19](#)

[Una investigación de la UOC mejora las imágenes médicas obtenidas por TAC](#)

[Neuropsicología y enfermería neurológica: dos especialidades esenciales en la ayuda integral a los pacientes con Alzheimer](#)

[La UOC ofrece el primer curso gratuito en línea en España para aprender a cuidarse la salud](#)

Temes mediàtics 2020 dels ECS i temes de recerca. Temes creats per l'Oficina de Mitjans de la UOC:

El tabaquisme a Espanya condiciona que morin més homes que dones per COVID-19 (abril de 2020).
Diego Redolar i Javier Vázquez.

El confinament pot afectar la qualitat del son o el nombre total d'hores que es dorm (març de 2020).
Diego Redolar.

Alguns experts adverteixen dels riscos de les actituds antivacunes per a la solució de la pandèmia (maig de 2020).
Xavier Bosch i Assumpta Company.

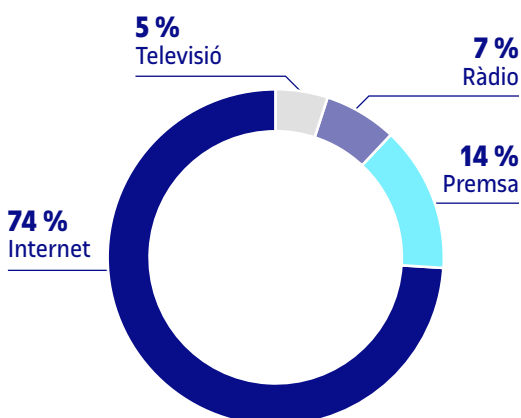
Ni escriuen a l'inrevés ni són nens «ximplers» ni ganduls. Deu falsos mites sobre la dislèxia (novembre de 2020).
Llorenç Andreu (EPCE) i Beatriz Gavilán (PDC salut).

Esdeveniments

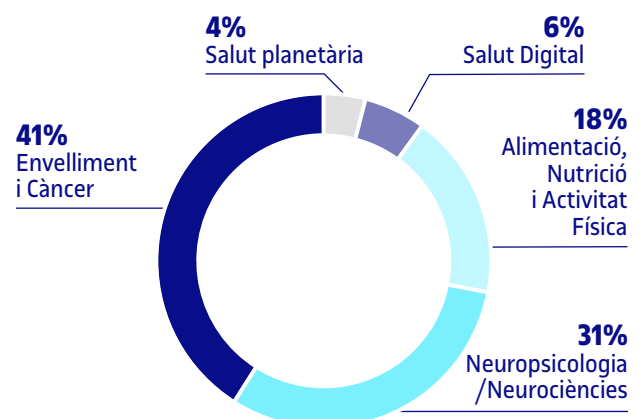
20 Jornades acadèmiques i de difusió de coneixement organitzades pels ECS

5 activitats UOC en què els ECS col·laboren

Impacte en mitjans per tipologia

Impacte per àmbit en mitjans ECS

Els Estudis a internet

Web

ecs.uoc.edu

6.316 usuaris
8.779 pàgines visitades
7.280 sessions
+ 60 % Noves visites

Blog Salud con Ciencia de la UOC

cienciasdelasalud.blogs.uoc.edu/

135.500 usuaris nous
190.956 visites
162.000 sessions
50 Nombre d'apunts (posts)

L'apunt núm. 1 (2019):
[¿Qué es la alimentación sostenible y saludable?](#)

L'apunt núm. 2 (2020):
[Recomendaciones para una dieta en el confinamiento por el coronavirus](#)

Blog Trabajo Social Sanitario - Máster UOC

trabajosocialsanitario.blogs.uoc.edu/

8.991 visites
5.659 sessions
7 Nombre d'apunts
+ 3.848 seguidors nous

Instagram

[Food Systems UOC](#)

+590 seguidors
+240 publicacions

Youtube

[Estudis de Ciències de la Salut](#)

2.054 visualitzacions
256 vídeos

Twitter

[@UOCesalut](#)

+2.800 seguidors
1.787 piulades (tuits)
9.988 visites
+ 400 seguidors nous
3.800 clics
0,05 CTR

La piulada núm. 1:

Hoy, 26/10, es el día del #DañoCerebralAdquirido, y des de #salud @UOCuniversidad compartimos la entrevista con...
<https://t.co/zizkLHeZ0d>

[@FoodAtUOC](#)

+780 seguidors
4.200 piulades (tuits)

Facebook

[Food Systems, Culture and Society](#)

2.118 m'agrades (likes)
+2.200 seguidors

«El 2020 ha estat l'any de la propulsió del **blog Salud con ciencia UOC**. A finals de gener, el creixement de visites i usuaris ja era evident, però ha estat durant la pandèmia de la COVID-19 quan ha agafat una trajectòria espectacular. Però els temes d'interès no s'han quedat en el coronavirus, sinó que apunts com «[¿Qué es la alimentación sostenible y saludable?](#)» o «[¿Cómo es el cerebro?](#)» són dels que tenen més èxit de tot l'ecosistema de blogs dels estudis. Per tot plegat, el dels Estudis de Ciències de la Salut ha passat a ser el segon blog més vist (el 2019 era el darrer) del Pla global de continguts de la UOC.»

Helena Martínez Guimet

4. Formació

El recull següent classifica l'oferta formativa dels ECS a partir de les sis àrees de coneixement. Les àrees d'Envel·liment i Càncer i de Salut Planetària estan dissenyant els programes formatius corresponents. El 2020, els Estudis van tenir un total de **4.250 estudiants matriculats** en les propostes formatives de llarga durada.

«En un any d'experiència als Estudis he après com les **eines digitals poden trencar les barreres tant en l'àmbit de la docència com en el de la recerca**. L'essència dels Estudis es defineix pels valors humans de les persones, la seva professionalitat i la transversalitat de les competències. Aquests són els ingredients que faran dels Estudis un referent en la transició cap als nous paradigmes i reptes de la salut del segle XXI.»

Marco Calabria

Àrea de coneixement	Programa de formació	Estudiants*
Logopèdia	GR Logopèdia	258
	Total	258
Nutrició, Alimentació i Salut	MU de Nutrició i Salut	536
	Postgraus i especialitzacions derivats	49
	MU Alimentació en l'Activitat Física i l'Esport	265
	Oferta derivada	34
	Total	884
Neuropsicologia i Neurociències	MU Neuropsicologia	529
	Oferta derivada	34
	Total	563

Àrea de coneixement	Programa de formació	Estudiants
Salut Digital (E-health)	MU Salut Digital (E-health)	190
	Universitat d'Antioquia (UdeA) (iniciativa de mobilitat acadèmica)	31
	Oferta derivada	5
	Curs Els nous processos assistencials post-COVID-19	12
	Total	238
Treball Social Sanitari	MU Treball Social Sanitari	279
	Total	279
Programes Clínics	VIH	26
	Patologia de l'Àpares Digestiu	197
	Trastorns del Moviment	28
	USE (Ultrasonografia Endoscòpica)	20
	Tècniques de Neuroimatge	4
	Total	275

GR: Grau, MU: Màster Universitari, MP: Màster Propi, MI: Màster Internacional

* Dades Tableau.

«El treball conjunt entre l'acadèmia i la gestió fa que els programes funcionin amb equilibri i qualitat, de manera que les dues parts construeixen un portafolis enriquidor per a la societat, funcional i eficaç per a l'estudiant en particular.»

Judith Cuevas Gómez

5. Recerca i innovació

«En deu anys, als Estudis de Ciències de la Salut, l'R+I s'ha imbuït al nostre ADN, de manera que actualment ocupa un dels eixos vertebrals de la nostra mirada. Gràcies a la feina d'un equip altament motivat per l'R+I s'ha aconseguit fomentar el nostre desenvolupament d'una manera adaptativa, aprofitant el nostre potencial al màxim, i això ens ha permès definir les diverses actuacions que hem dut a terme per assolir uns objectius estratègics alineats amb la nostra realitat com a estudis, amb la nostra universitat i amb el nostre entorn pel que fa a R+I en l'àmbit de la salut. Aquesta feina feta ha delineat el full de ruta per als anys vinents, en els quals encara tenim reptes i sobretot molta il·lusió i ganes de créixer.»

Diego Redolar Ripoll

La recerca en l'àmbit dels Estudis de Ciències de la Salut està principalment relacionada amb els àmbits d'expertesa del professorat i amb les àrees de coneixement desenvolupades als Estudis (docència i recerca estan intrínsecament lligades), i es concreta en les àrees de coneixement següents: **Alimentació, Nutrició i Activitat Física, Envel·liment i Salut, Logopèdia, Neuropsicologia i Neurociències, Salut Digital (E-health), Salut de la Dona, Salut Planetària i Treball Social Sanitari**. Vinculats amb aquestes àrees de coneixement, els grups de recerca dels Estudis (per ordre alfabètic) reconeguts per la Generalitat són els següents: Cognitive NeuroLab (2017 SGR 273), E-health Lab (2017 SGR 790) i FoodLab (2017 SGR 834).

Els Estudis desenvolupen una activitat en recerca i innovació interdisciplinària i responsable, amb una vocació d'impacte social en l'àmbit de la salut i el benestar humà des d'una perspectiva biopsicosocial.

Ens orientem a la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia i la millora de la qualitat de vida per mitjà, principalment, d'intervencions digitals i tecnològiques; i ens adreçem a professionals de la salut, pacients i ciutadans.

La recerca dels ECS té com a objectiu esdevenir referents en recerca transdisciplinària i translacional en les àrees estratègiques dels Estudis, maximitzant les sinergies amb altres grups de recerca i investigadors.

Alimentació, Nutrició i Activitat Física

2

Grups de recerca

8

Tesis en direcció

4

Projectes

12

Articles

25

Participacions en congressos i jornades científiques (ponències convidades)

Neuropsicologia i Neurociències

2

Grups de recerca

8

Tesis en direcció

8

Projectes

30

Articles

17

Participacions en congressos i jornades científiques (ponències convidades)

Salut Digital (E-health)

3

Grups de recerca

10

Tesis en direcció

6

Projectes

11

Articles

14

Participacions en congressos i jornades científiques (ponències convidades)

1

Tesis llegides

«El 2020 ha estat un any d'increment productiu en la recerca. Hem guanyat projectes europeus i nacionals importants, les publicacions aparegudes i en projecte són considerables, i el nombre de tesis en direcció s'ha incrementat considerablement, reafirmant la tendència a l'alça dels darrers anys. **En la banda negativa, ens planyem de la pèrdua d'una de les nostres investigadores postdoctorals més prometedores: la Dra. Leah Marie Ashe, que ens va deixar a finals de l'estiu. *In memoriam.***»

Xavier Medina Luque

Grups de recerca

FoodLab

Més informació

FoodLab, el grup interdisciplinari de recerca en alimentació, nutrició, societat i salut, centra la seva recerca interdisciplinària en l'evolució dels patrons i comportaments alimentaris i la seva relació amb la societat i amb la salut, vinculada, així, tant a aspectes de nutrició i prevenció de malalties, com a la cultura alimentària. Els aspectes en què fa un èmfasi especial són els següents:

Oferir programes de promoció de l'alimentació saludable i l'activitat física, en especial l'ús de la salut digital i les TIC per a l'empoderament de les persones en el canvi d'hàbits per prevenir i abordar malalties cròniques, sobretot l'excés de pes. Igualment, proporcionar eines als professionals de la salut per incorporar aplicacions de nutrició i salut digital, i també estudiar la nutrició aplicada a l'esport tant per al rendiment com per a la salut.

Analitzar les transformacions alimentàries des d'una perspectiva sociocultural, i aplicar-hi metodologies qualitatives.

Portar a terme comunicació científica en alimentació-nutrició, salut i societat.

A més, també es dedica una atenció especial a la dieta mediterrània: biodiversitat, sostenibilitat, cultura alimentària i oferta alimentària saludable.

Drug Addiction Research and Epidemiology (DARE group)

Una de les professores forma part del grup de recerca extern Drug Addiction Research and Epidemiology (DARE group), reconegut com a grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya (2017 SGR 1418). Aquest grup està format per professors i investigadors de diferents universitats i centres de recerca, i la seva activitat principal s'orienta a obtenir informació rellevant per a la planificació de polítiques de prevenció i tractament de l'ús d'alcohol i altres drogues i l'avaluació de les intervencions implementades per les administracions sanitàries.

Tesis doctorals en direcció

Títol: Alimentació, nutrició i xarxes socials: noves visions en la comunicació alimentària

Autor: Cristina Company

Direcció: F. Xavier Medina / Alicia Aguilar

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Diseño de un instrumento virtual autoadministrado con soporte visual y asistente personal para la realización de encuestas alimentarias

Autor: Elena Maestre

Direcció: F. Xavier Medina / Alicia Aguilar

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Diseño e implementación de una estrategia *blended-learning* como apoyo a la formación inicial de estudiantes de medicina: la resolución de problemas como estrategia para el aprendizaje efectivo de la bioquímica

Autor: Sandra Isabel Enciso Galindo

Direcció: Atanasi Daradoumis / Alicia Aguilar

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Efecte del consum de proteïna d'insecte com a alternativa proteica per a contribuir a la salut, la sostenibilitat i el rendiment esportiu

Autor: Marta Ros Baró

Direcció: Anna Bach Faig / Patricia Casas

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Evolució i canvis en la nutrició esportiva al llarg de l'olimpisme modern

Autor: Xavi Santabàrbara Díaz

Direcció: F. Xavier Medina / Laura Esquiús

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: La cocina en el mundo romano clásico. Aportaciones metodológicas para una reproducción práctica del libro *De Re Coquinaria* de Apicio

Autor: María de Valles

Direcció: F. Xavier Medina / Carmen Soares

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Turismo y gastronomía: un modelo metodológico para el análisis del turismo gastronómico en la comarca del Maresme (Barcelona)

Autor: Emma Pla

Direcció: F. Xavier Medina

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Projectes

Títol del projecte: Dietary Patterns for Health and Sustainability (World Health Organization)

Investigador: Anna Bach Faig, Sergi Fàbregues

Període: Setembre de 2019 - juny de 2020

Títol del projecte: Technical support to WHO Europe in the areas of sustainable diets

Investigador: Anna Bach Faig

Període: Febrer de 2020 - juliol de 2020

Títol del projecte: SHARP: *Analytics Research* en Deportes y Salud bajo una Perspectiva de Género

Investigador: Angel Alejandro Juan Perez

Període: Juny de 2020 - novembre de 2020

Títol del projecte: Nou format audiovisual amb funcionalitats tecnològiques avançades per a l'aprenentatge: NanoMOOC

Investigador: Teresa Sancho Vinuesa

Període: Abril de 2019 - setembre de 2021

«Conèixer les bases neurals subjacents en els dèficits cognitius i neuropsiquiàtrics del dany cerebral adquirit i de les malalties neurodegeneratives és essencial per **dissenyar plans d'intervenció eficaços.**»

Elena Muñoz Marrón

Grups de recerca

Cognitive NeuroLab

Més informació

El Cognitive NeuroLab se centra a estudiar els mecanismes neurals subjacents a diferents processos cognitius mitjançant l'ús de tècniques d'estimulació cerebral no invasiva, i també el potencial d'aquestes tècniques en el tractament de patologies que cursen amb alteracions de l'activitat cerebral.

Les principals línies de recerca són les següents:

- (1) Dissociació funcional de l'escorça prefrontal dorsolateral i ventrolateral: interferència emocional sobre la memòria de treball, presa de decisions i teoria de la ment.
- (2) Estimulació i rehabilitació de les alteracions cognitives, emocionals i conductuals en el dany cerebral adquirit.
- (3) Reducció de l'addicció al tabac mitjançant tècniques d'estimulació cerebral no invasiva.
- (4) Bilingüisme com a factor de reserva cognitiva.
- (5) Trastorns de llenguatge en persones bilingües amb dany cerebral adquirit o malalties neurodegeneratives.
- (6) Música i memòria en el deteriorament cognitiu lleu.
- (7) Estudi dels patrons de connectivitat cerebral en trastorns mentals i deteriorament cognitiu mitjançant tècniques de neuroimatge funcional.

Unitat de Trastorns del moviment de l'Hospital de Sant Pau i l'Institut d'Investigació Biomèdica de Sant Pau

Aquest grup centra el seu interès en la recerca de la malaltia de Parkinson i altres trastorns del moviment. Dues de les professores dels Estudis de Ciències de la Salut formen part d'aquest grup de recerca.

Les principals línies de recerca són les següents:

(1) Malaltia de Parkinson. En la malaltia de Parkinson avançada, es fan estudis cognitius i metabòlics en pacients portadors de levodopa intraduodenal, i seguiment cognitiu, conductual i anímic en pacients intervinguts d'estimulació cerebral profunda del nucli subtalàmic. Finalment, s'analitzen els aspectes genètics de la malaltia de Parkinson, posant l'accent principalment en la relació del GBA i les alteracions cognitives d'aquesta malaltia. Es participa en diversos estudis de recerca sobre la malaltia de Parkinson, tant en assajos clínics multicèntrics promoguts per la indústria, com en altres de propis (especialment en teràpies avançades com estimulació cerebral profunda i levodopa duodenal).

(2) Malaltia de Huntington. Es fa una anàlisi de l'estat nutricional en la malaltia de Huntington. Es participa en projectes europeus de recerca (coordinació espanyola de l'estudi Enroll, CHDI —Cure for Huntington Disease Initiative—).

(3) Tremolor i altres trastorns del moviment. El grup ha desenvolupat una nova escala de mesurament del tremolor en un estudi de tipificació de síndromes tremòriques en la malaltia de Parkinson, així com de noves teràpies per al tremolor essencial.

Tesis doctorals en direcció

Títol: Estimulación magnética transcraneal en el tratamiento de las adicciones

Autor: Pablo Vázquez

Direcció: Raquel Viejo Sobera / Elena Muñoz Marrón

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: La estimulación eléctrica transcraneal como aproximación terapéutica en los trastornos mentales

Autor: Marta Bort

Direcció: Raquel Viejo Sobera / Elena Muñoz Marrón

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Linguistic and non-linguistic control deficits in bilingual patients with Alzheimer's disease

Autor: Iraia Flores

Direcció: Marco Calabria

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Neuronal correlates of numerical competence and number representation

Autor: Sara García Sanz

Direcció: Diego Redolar Ripoll / Josep M. Serra Grabulosa

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Plasticity measures and cognitive performance in traumatic brain injury

Autor: Núria Serradell

Direcció: Elena Muñoz Marrón / Juan Pablo Romero

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Study of the neural bases of cognitive control and cognitive regulation of craving in tobacco addiction

Autor: Javier Correa

Direcció: Diego Redolar Ripoll

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: The antipsychotic and antipsychoactive properties of CBD in subjective effects of THC, neural oscillations and theory of mind

Autor: Alberto Sainz

Direcció: Elena Muñoz Marrón / José Bouso

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Use of ultrasound to characterize adipose tissue distribution and its impact on cardiovascular risk in different disease conditions and its response to drug treatments

Autor: Guillem Cuatrecasas Cambra

Direcció: Pilar García Lorda / Elena Muñoz Marrón

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Projectes

Títol del projecte: Disociación funcional de la corteza prefrontal dorsolateral y ventrolateral: toma de decisiones, teoría de la mente e interferencia emocional sobre la memoria de trabajo (MINECO Plan Nacional; PSI2016-80056-P)

Investigador: Diego Redolar

Període: 2016-2020

Título del proyecto: Definir el efecto modulador de la estimulación cerebral profunda (ECP) del núcleo subtalámico (NST) en pacientes con enfermedad de Parkinson sobre las redes cerebrales y su posible asociación con el desarrollo de complicaciones motoras y no motoras postoperatorias. Código CEIC IIBSP-ECP-2018-46

Investigador: Berta Pascual

Període: 2020 - en desenvolupament

Título del proyecto: La estimulación cerebral no invasiva en la rehabilitación post-ictus

Investigador: Elena Muñoz

Període: 2020 - en desenvolupament

Título del proyecto: Red Albert Costa sobre Efectos de Lengua Extranjera Relacionados con la Aculturación – Red ACELERA (RED2018-102615-T)

Investigador: IP: Jon Andoni Duñabeitia

Colaborador: Marco Calabria

Període: 2020-2022

Título del proyecto: Los efectos de la música en la memoria: un estudio con pacientes con deterioro cognitivo leve

Investigador: Marco Calabria

Període: 2020 - en desenvolupament

Título del proyecto: Los déficits de lenguaje en las variantes de afasia progresiva primaria

Investigador: Marco Calabria

Període: 2020 - en desenvolupament

Título del proyecto: Bilingüismo y reserva cognitiva

Investigador: Marco Calabria

Període: 2020 - en desenvolupament

Título del proyecto: Cambios en la conectividad cerebral de estructuras límbicas en pacientes con depresión tras la intervención mediante estimulación cerebral no invasiva

Investigador: Raquel Viejo-Sobera

Període: 2019 - en desenvolupament

«El 2020 ha estat un any clau per a la salut digital. Als Estudis hem començant avançant en la generació d'eines, mètodes i intervencions per tal que el **binomi salut i tecnologia sigui més segur, efectiu i eficient**. Gràcies als projectes, les tesis doctorals i els articles publicats hem fet créixer el coneixement i les proves que en sustenten la implementació en l'ecosistema de salut.»

Carme Carrion Ribas

Grups de recerca

---

eHealth Lab

El grup eHealthLab és un grup interdisciplinari que focalitza l'activitat entorn del disseny, la implementació i l'avaluació de diverses solucions digitals que volen millorar l'eficàcia, l'eficiència i la seguretat de diferents intervencions adreçades tant a professionals de la salut com a pacients i ciutadans sans.

[Més informació](#)

---

i2TIC

El grup d'investigació interdisciplinària sobre les TIC, és un grup interdisciplinari format per professors i investigadors de diferents àmbits de coneixement, que en l'àmbit concret de la salut digital i de la telemedicina investiga com les formes digitals de prestació de serveis de salut adapten i transformen les pràctiques dels professionals de salut, l'activitat assistencial, la relació professional-pacient, i els resultats (personals i organitzatius) de les entitats i dels sistemes sanitaris.

[Més informació](#)

SocialQuit

[Més informació](#)

Un dels professors forma part del grup extern de recerca Programa de Prevenció i Control del Càncer, de l'Institut Català d'Oncologia (ICO), reconegut com a grup de recerca consolidat per l'AGAUR de la Generalitat de Catalunya (2017SGR319). Aquest grup desenvolupa línies de recerca en col·laboració amb altres institucions, com les agències de salut pública de Barcelona i de Catalunya, l'Institut de Recerca Mario Negri (Milà), l'Imperial College de Londres, la Universitat de Creta, el Center for Tobacco Control Research and Education de la Universitat de Califòrnia a San Francisco, la European Network for Smoking Prevention (ENSP) i International Agency for Research on Cancer. L'activitat s'ha incrementat els darrers anys amb projectes europeus que impliquen un increment dels investigadors i de la productivitat.

Tesis doctorals

Llegida

Títol: Transcriptome profiling and longitudinal cohort studies of myositis subsets

Autor: Iago Pinal Fernández

Direcció: Carme Carrion

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

En direcció

Títol: AIJ Teens

Autor: Imma Beneitez

Direcció: Rubén Nieto i Eulàlia Hernández

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Beneficios de un *Serious Game* para la salud aplicado a pacientes con insuficiencia renal

Autor: Carles Bonet

Direcció: Daniel Aranda, Ester Bernadó i Antoni Baena

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Desafíos en la formulación de estrategias para la adopción de un servicio de teleoftalmología en instituciones de salud

Autor: Silvia Haydée Herrera Hernández

Direcció: Francesc Saigí / Ana Jiménez Zarco

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Ex-ante and ex-post research evaluation: approaches to examine the validity of two research assessment methods. Programa de doctorat de Societat de la Informació i el Coneixement

Autor: Maite Solans Domènech

Direcció: Marta Aymerich

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: EVALAPPS: an assessment tool for overweight and obesity management Health apps

Autor: Elisa Puigdomènech

Direcció: Carme Carrion

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Evaluating an unstructured supplementary service data (ussd) solution to improve adolescent access to sexual reproductive health information

Autor: Paul de Macharia

Direcció: Carme Carrion / Toni Pérez

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Formación continuada en línea de los profesionales del sector sanitario: generación de conocimiento en red y comunidades de práctica

Autor: Maria Corpus Gómez Calderón

Direcció: Francesc Saigí / Sandra Sanz

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: HOPE: a real-time recommender tool based on artificial intelligence for personalized medicine

Autor: Hans Abdon Eguia Angeles

Direcció: Francesc Saigí Rubió

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Using eLearning as a tool to provide health and well-being knowledge information to young people

Autor: Afrika Mukaneto

Direcció: Francesc Saigí

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Uso de la simulación en ambientes virtuales 3D en línea para el aprendizaje de destrezas motoras básicas en cirugía de invasión mínima (*minimally invasive surgery* —MIS—) en pediatría

Autor: Fernando Álvarez López

Direcció: Francesc Saigí Rubió / Marcelo Fabián Maina

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Projectes

Títol del projecte: PositiveThinkingApp and DistractApp: Two apps for managing pain

Investigador: Beatriz Sora Miana

Període: Març de 2019 - març de 2020

Títol del projecte: Training on the adaptability of the Assisted Living Technologies in home and community care (projecte ERASMUS+ TECH CARE)

Investigador: Eulàlia Hernández

Període: Setembre de 2017 - agost de 2020

Títol del projecte: Diseño y validación de una herramienta para evaluar eficacia, seguridad y efectividad de las *apps* de salud destinadas al manejo y prevención del sobrepeso y la obesidad (EVALAPPS) (Proyecto FIS ISCIII PI16/01764)

Investigador: Carme Carrion

Període: Gener de 2017 - diciembre de 2020

Títol del projecte: Estudio sobre telemedicina internacional en América Latina. Motivaciones, usos, resultados, estrategias y políticas

Investigador: Francesc Saigí Rubió

Període: Juliol de 2020- diciembre de 2020

Títol del projecte: Efectividad de una intervención mediante el uso de redes sociales y mensajería instantánea para dejar de fumar en supervivientes de cáncer: ensayo clínico aleatorizado (SocialQuit) (projecte FIS PI16/01766)

Investigador: Antoni Baena

Període: Gener de 2017 - juny de 2021

Títol del projecte: Consumo de tabaco, formación, actitudes y conocimiento de los profesionales de la Psicología colegiados en España

Investigador: Antoni Baena

Període: Gener de 2018 - juliol de 2021

Millors treballs de màster universitari dels Estudis de Ciències de la Salut

«Durant l'any 2020, hem incorporat les defenses públiques i síncrones a tots els màsters universitaris dels Estudis de Ciències de la Salut. El segon semestre del curs 2019-2020 van defensar de forma síncrona el TFM 319 estudiants i hi van participar com a membres del tribunal extern d'avaluació més de cent persones expertes en les diferents àrees temàtiques.»

Marina Bosque Prous

Els Estudis de Ciències de la Salut lliuren premis als tres millors treballs finals de màster universitari, corresponents a les cinc titulacions oficials. A continuació destaquem els noms de les tres persones guanyadores del curs acadèmic 2019-2020, els títols dels seus treballs i els noms de les persones que els van tutoritzar:

Graduat/ada	Títol del TFM	Programa	Tutor/a TFM
Diego Carracedo Sanchidrián	<u>Craneofaringioma infantil: Evaluación y rehabilitación neuropsicológica</u>	Màster universitari de Neuropsicologia	Cristina Sánchez Castañeda
Andrea Artiles Fontanet	<u>La intervención del Trabajo Social Sanitario ante los cambios biopsicosociales de los pacientes con enfermedad renal crónica del centro de diálisis NEPHROS de DIAVERUM</u>	Màster universitari de Treball Social Sanitari	Dra. Emma Sobremonte
Pedro Seguí Escobar	<u>Las necesidades espirituales al final de la vida: papel del Trabajador Social Sanitario en cuidados paliativos y cuidados paliativos pediátricos</u>		Dr. José Caamaño

6. Aliances i col·laboracions

«Els dies 16 i 17 de novembre, els Estudis de Ciències de la Salut vam participar en la **I Fira Virtual d'Ocupació**, organitzada per la UOC amb l'objectiu de connectar la comunitat UOC amb el mercat laboral. La participació tant d'empreses com d'estudiants ha estat un èxit, i s'han ofert més de cinquanta ponències relacionades amb la competitivitat, l'ocupabilitat, les sortides professionals i l'emprenedoria. Els Estudis hi hem contribuït amb ponències sobre sortides professionals i la regulació d'alguns dels nostres àmbits d'expertesa, com ara Logopèdia, Neuropsicologia i Neurociències, Nutrició, Alimentació i Activitat Física, i Treball Social Sanitari.»

Marta Masip Salcedo

Logopèdia

**Neuropsicologia
i Neurociències**

**Nutrició, Alimentació
i Activitat Física**

Treball Social Sanitari

Els Estudis de Ciències de la Salut tenen una llarga tradició d'establir col·laboracions i aliances amb el teixit professional, social i empresarial vinculat a la salut amb l'objectiu d'enriquir els programes formatius i posar en marxa iniciatives i projectes conjunts.

La UOC és una institució orientada a la formació al llarg de la vida, i en aquesta línia els ECS promouen i redefeixen l'adaptació de persones i organitzacions davant els canvis, les necessitats i els grans reptes que ofereix constantment el mercat de treball en l'àmbit de la salut i el benestar. Per tant, el nostre portafolis s'orienta, i s'actualitza, a les exigències i les oportunitats detectades pel nostre professorat, que explora i promou aquesta adaptació tant en la docència com, per part dels investigadors i investigadores, en la transferència del coneixement. El nostre objectiu és, per tant, identificar aquestes oportunitats i procurar extreure el màxim impacte també per mitjà de les nostres aliances i col·laboracions amb institucions de l'àmbit.

---

7. Difusió social del coneixement:

jornades, congressos i cicles

«Durant aquests deu anys, els ECS aprofitem les activitats per trobar-nos amb la nostra audiència presencialment. La COVID-19 ens condueix cap a més virtualitat, canal habitual a la UOC per a altres àmbits com la docència, la recerca, el teletreball, etc. Així, doncs, enguany convertim les activitats presencials en activitats en línia; **la prioritat és continuar amb la difusió del coneixement generat pel professorat i els seus col·laboradors i col·laboradores.** Tant ponents, organitzadors com públic s'adapten perfectament a aquest nou canal. El resultat és un treball col·laboratiu intern dels ECS però també extern amb àrees com Rectorat i Comunicació de la UOC. Cal destacar també la col·laboració, la vocació i l'adaptació de les estudiants en pràctiques assignades als nostres estudis: Leire Eiximeno Caballero, Lidia Espín Gázquez, Cristina Nova González i Núria Ramos Martí.»

Patricia Noguera Guerra

Esdeveniments organitzats des de les diferents àrees de coneixement dels ECS:

Àrea de coneixement	Títol de l'esdeveniment	Data	Lloc	Vídeo	Apunt
Alimentació, Nutrició i Activitat Física	<u>2020 Online Workshop on Sports and Health Analytics Research</u>	6-7/10/2020	En línia (Zoom)	 	
	<u>Healthy Workshop: Generación y transferencia de conocimiento en Argentina: desafíos para la política pública para la salud</u>	30/01/20	Barcelona		
	VI International Scientific-Professional Conference on Cultural Tourism. (coorganització del Congrés i coordinació de l'àrea de gastronomia, sostenibilitat i desenvolupament). Organitzat per la Universitat de Còrdova i la Universitat Loyola Andalusia. Còrdova, 20 i 21 de febrer de 2020.	20-21/02/2020	Còrdova		
Estudis de Ciències de la Salut Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament	IV International Meeting of the UNESCO-UOC Chair on Food, Culture and Development & UNITWIN Network i XLI International Conference of the International Commission on the Anthropology of Food and Nutrition (ICAF): Gastronomy, Sustainability and Development. Organitzat per la Universitat d'Extremadura, la Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament i la International Commission on the Anthropology of Food and Nutrition (ICAF). Càceres, 24 i 25 de setembre de 2020.	24-25/09/2020	Càceres		
	<u>Conscienciar els joves sobre la COVID-19</u>	27/11/2020	Xerrada en línia (Escola Fedac Horta)		

Àrea de coneixement	Títol de l'esdeveniment	Data	Lloc	Vídeo	Apunt
Logopèdia	<u>Webinar Telepràctica en Logopèdia - Transició cap al model <i>online</i> (I): <i>Cómo empezar la Tele Práctica en logopedia desde cero</i></u>	19/05/2020	Canal YouTube UOC		
	<u>Webinar Telepràctica en logopèdia - Transició cap al model <i>online</i> (II): <i>La familia y su contexto. Un binomio imprescindible para la teleintervención</i></u>	26/05/2020	Canal YouTube UOC		
	<u>III Jornada Trastorns de la Comunicació i la Deglució: la Prematuritat (I): <i>Coordinación de la deglución y la respiración en las distintas etapas en bebés prematuros</i></u>	02/06/2020	Canal YouTube UOC		
	<u>III Jornada Trastorns de la Comunicació i la Deglució: la Prematuritat (II): <i>Intervención logopédica desde la neonatología</i></u>	09/06/2020	Canal YouTube UOC		
	<u>III Jornada de Trastorns de la Comunicació i la Deglució: la Prematuritat (III): <i>Prematuridad y prácticas centradas en la familia</i></u>	16/06/2020	Canal YouTube UOC		
	<u>Webinar Telepràctica en logopèdia - Transició cap al model <i>online</i> (III): <i>Qué evidencias hay sobre la telepráctica en el campo de la logopedia</i></u>	07/07/2020	Canal YouTube UOC		
	<u>Webinar Telepràctica en logopèdia - Transició cap al model <i>online</i> (IV): <i>Aplicación de las estrategias de salud digital en logopedia: más allá de la teleconsulta</i></u>	14/07/2020	Canal YouTube UOC		
Neuropsicologia i Neurociències	<u>Les malalties neurodegeneratives al segle <i>xxi</i> (I): <i>El abordaje de las enfermedades neurodegenerativas en el siglo <i>xxi</i></i></u>	15/09/2020	Canal YouTube UOC		
	<u>Les malalties neurodegeneratives al segle <i>xxi</i> (II): <i>La vida cotidiana de un paciente con demencia</i></u>	22/09/2020	Canal YouTube UOC		

Àrea de coneixement	Títol de l'esdeveniment	Data	Lloc	Vídeo	Apunt
Neuropsicologia i Neurociències	<u>Les malalties neurodegeneratives al segle XXI (III): Retrato cinematográfico de las demencias</u>	29/09/2020	Canal YouTube UOC		
Treball Social Sanitari	<u>VII Trobada UOC de Treball Social Sanitari i IV Jornada de la Sociedad Científica Española de Trabajo Social Sanitario (I)</u> <i>La gerontofobia, nuevo rostro de la desigualdad y la exclusión en las sociedades desarrolladas</i>	01/10/2020	Canal YouTube UOC		
	<u>VII Trobada UOC de Treball Social Sanitari i IV Jornada de la Sociedad Científica Española de Trabajo Social Sanitario (II)</u> <i>El trabajo social sanitario en los diferentes ámbitos y retos, profesionales y disciplinarios, delante de las nuevas realidades</i>	03/10/2020	Canal YouTube UOC		
Salut Digital (E-health)	<u>Llums i ombres de la salut digital</u>	04/03/2020	Barcelona		
	<u>eHealth Project: de la Idea al Projecte (MU de Salut Digital UOC)</u>	26/11/2020	Blackboard Collaborate		
Salut Planetària i Envelliment	<u>Jornada sobre Vacunació en l'Era de la Salut Planetària</u>	28/10/2020	Canal YouTube UOC		
					
					
					
					

«Els virus sempre acaben trobant les persones no vacunades. La vacunació protegeix directament l'individu vacunat/ada i alhora contribueix indirectament a la protecció col·lectiva perquè interromp i redueix la transmissió de virus: cada individu vacunat es protegeix i alhora contribueix a protegir el grup.»

Assumpta Company Serrat

Esdeveniments UOC en què els ECS han col·laborat:

Àrea de coneixement	Títol de l'esdeveniment	Data	Lloc	Vídeo	Apunt
Salut digital (E-health)	<u>Docencia no presencial de emergència</u> <i>Cuidando al formador online en tiempos de crisis</i>	08/05/2020	<u>YouTube</u>		
Logopèdia	I Feria Virtual de Empleo de la UOC <i>El ejercicio de la logopedia y los colegios profesionales</i>	16/11/2020	Zoom		
Alimentació, Nutrició i Activitat Física	I Feria Virtual de Empleo de la UOC <i>Nutrición: salidas profesionales más allá de la clínica</i>	17/11/2020	Zoom		
Neuropsicologia i Neurociències	I Feria Virtual de Empleo de la UOC <i>Oportunidades laborales en neuropsicología y su regulación profesional</i>	17/11/2020	Zoom		
Treball Social Sanitari	I Feria Virtual de Empleo de la UOC <i>Trabajo social sanitario: una «nueva» profesión de 115 años que posibilita el modelo biopsicosocial</i>	17/11/2020	Zoom		

«El 2020 ha accelerat la implementació de processos assistencials integrats a distància en el tractament del tabaquisme; tot i que feia més de vint anys que es feien servir, la COVID-19 ho ha generalitzat. **La gestió emocional d'un e-treball generalitzat serà el gran repte a curt i mitjà termini.**»

Antoni Baena García

«Les malalties cròniques no transmissibles són les primeres causes de mortalitat als països desenvolupats. Sabem que són, en una gran part, prevenibles però, malauradament, les xifres segueixen augmentant. **L'atenció dels professionals sanitaris ha de posar els ulls en la prevenció primària i, per aquesta raó, les nostres formacions van encaminant-se en aquesta direcció.**»

Diana Díaz Rizzolo

---

8. Destacats de l'any

Són diverses les fites aconseguides pels ECS al llarg del 2020. No obstant això, aquí se'n destaquen algunes que, per entitat i posicionament estratègic, han representat un pas important per al futur estratègic dels Estudis, tant des del punt de vista de la formació com de la recerca.

Accreditacions d'agències de qualitat del sistema universitari

Durant l'any 2020, alguns membres del personal acadèmic aconseguen acreditacions d'agències de qualitat del sistema universitari: **Marina Bosque Prous** aconseguix la plaça de professora agregada per part de l'AQU. **Marco Calabria** aconseguix l'acreditació de recerca per part de l'AQU. **Marta Massip Salcedo** aconseguix un nou tram de recerca per part de l'AQU. **Elena Muñoz** aconseguix el sexenni de recerca CNEAI (Comisión Nacional Evaluadora de la Actividad Investigadora d'ANECA), i ara està en convalidació per part de l'AQU. **Rubén Nieto** aconseguix l'acreditació de recerca avançada per part de l'AQU. **Raquel Viejo** aconseguix el sexenni de recerca CNEAI (Comisión Nacional Evaluadora de la Actividad Investigadora d'ANECA), i ara està en convalidació per part de l'AQU.

Programes acadèmics que donen resposta a les necessitats dels professionals de l'àmbit de la salut

Durant l'any 2020, se segueix consolidant el portafolis dels Estudis de Ciències de la Salut amb la voluntat d'oferir, d'una banda, més formació en l'àmbit de les ciències de la salut i, de l'altra, programes orientats a la promoció i la millora de la salut de les persones, i així contribuir a la missió de la UOC de formar les persones al llarg de la vida per ajudar-les a progressar en els camps formatiu, professional i personal en l'àmbit de la salut. Actualment, com a programes oficials s'ofereixen el grau interuniversitari de Logopèdia a partir de la col·laboració entre UVic-UCC i la UOC, i cinc màsters universitaris: Alimentació en l'Activitat Física i l'Esport, Neuropsicologia, Nutrició i Salut, Salut Digital (E-health) i Treball Social Sanitari.

Cal destacar que el perfil de l'estudiant és majoritàriament femení (76,2 %) i s'observa una tendència a l'increment d'estudiants de menys de 29 anys al llarg dels cursos (51,9 %). Les titulacions d'accés es corresponen a les establertes en cada programa, però de manera general les tres més nombroses són Psicologia (27,99 %), Infermeria (20,85 %) i Treball Social (15,48 %), seguides de Nutrició Humana i Dietètica (6,80 %) i Medicina (6,47 %).

Tots els programes presenten un perfil de competències i estructura del currículum consistent i el qual està actualitzat segons els requisits de cada disciplina i respon al nivell formatiu d'especialització requerit al MECES.

Acció formativa per al professorat ECS

L'acció formativa per al professorat es basa en l'objectiu d'alinejar-se en determinats temes o orientacions que es volen incloure en els programes. Així, per exemple, es treballa per transformar les assignatures cap al nou model basat en reptes o en com es pot millorar la implementació de la competència de **compromís ètic i global** en diferents assignatures. Una tercera part del professorat dels Estudis ha participat de manera activa en dues formacions institucionals en aquest sentit, *Ressintonitza la teva assignatura*, sobre el model repte-Niu, i *Compromís ètic i global*, amb un contingut important en relació amb la perspectiva de gènere i l'equitat. En cursos vinents, la resta del professorat farà aquestes formacions. Així mateix, la Universitat impulsa la política de lluita contra la **desigualtat entre dones i homes** en l'àmbit universitari mitjançant els successius plans d'igualtat efectiva entre dones i homes a la UOC, coordinats des de la Unitat d'Igualtat.

Pràctiques en època de pandèmia

«Una experiència de síntesi, una experiència d'aprenentatge. Amb les pràctiques de la UOC, els estudiants poden posar a prova els coneixements prèviament assimilats i relacionar-los correctament. Experimentaran globalment el seu paper professional en contextos reals que es regeixen per les seves pròpies normes.»

Mari Márquez

Per a les assignatures de pràctiques, la irrupció de la COVID-19 requereix l'**adaptació de les pràctiques presencials a sistemes de teletreball o virtuals** quan no és possible mantenir la presencialitat. Només el màster universitari de Treball Social Sanitari opta per la virtualitat en tots els casos; en la resta de programes es passen a e-treball quan l'empresa o institució i els projectes ho permeten, i es pot recuperar la presencialitat i completar les hores de pràctiques si la situació ho fa possible. La resta de pràctiques s'adapten a la modalitat virtual assignant nous tutors i plans de treball alternatius perquè es puguin fer en línia. En alguns programes, els canvis i les expectatives de voler-les fer presencials redonden en una certa disminució de la satisfacció per part dels estudiants, però tot i així amb bons resultats en la majoria.

Publicació dels millors TFM en la revista *Agathos*

Com cada any, els treballs finals de màster guanyadors del premi al millor TFM es publiquen en la revista ***Agathos***, igual que els que per la seva qualitat mereixin publicar-se. Aquests articles també s'inclouen a les aules com a material docent i mostra de la importància de divulgar i publicar com a professionals.

«El 2012, la creació del nou programa del màster universitari de Treball Social Sanitari va ser una decisió arriscada, però la UOC, els Estudis de Ciències de la Salut, la van prendre. Els equips professionals del treball social sanitari sempre estaran en deute amb la UOC per haver comprès el potencial de la professió i haver apostat per desenvolupar un títol oficial. **Però el camí no s'acaba; amb vista al 2021, la UOC torna a promoure un pas més: el doctorat.**»

Dolors Colom Masfret

Premis

Per celebrar aquests deu anys dels Estudis, l'àrea de **Salut Digital de la UOC** i l'**eHealth Center de la UOC** organitzen la jornada ***eHealth Project: de la Idea al Projecte***, per promoure i potenciar la recerca i la innovació en el camp de la salut digital entre la nostra comunitat d'estudiants i graduats del màster universitari de Salut Digital (*E-health*), buscant tant impacte social com sigui possible, mitjançant la translació dels resultats dels projectes al sistema de salut i als seus usuaris, i amb aquesta finalitat es convoca un ajut econòmic per a la realització d'un projecte de recerca en l'àmbit de la salut digital. Un cop acabada la jornada, el **projecte premiat** és el defensat per **Esther Méndez Arias**, anestesióloga de l'Hospital Universitari de Bellvitge i estudiant del màster universitari de Salut Digital (*E-health*) de la UOC. El projecte **QuiròfanHUB** s'ha d'aplicar a l'Hospital Universitari de Bellvitge i és adreçat als pacients que s'han d'operar.

Centre col·laborador OMS

«En deu anys hem assolit la fita d'ésser reconeguts per l'Organització Mundial de la Salut (OMS) com a centre col·laborador en salut digital. Han estat **deu anys espectaculars i viscuts amb molta intensitat**, perseguint reptes com el lideratge en la formació i la recerca en l'àmbit de la telemedicina i la salut digital. I seguim amb la mateixa illusió i empena que el primer dia.»

Francesc Saigí Ripoll

El programa de telemedicina de l'OPS, liderat pel Dr. Francesc Saigí Rubió, es basa en el desenvolupament de cursos i capacitacions relacionats amb la telemedicina. També col·labora en la implementació de l'estratègia de salut digital de l'OPS, en la contribució de l'adopció i l'ús de la telemedicina i la salut mòbil (*m-health*) entre els estats membres, així com en el desenvolupament de productes com pautes, manuals, metodologies, etc. i l'assessorament tècnic a l'OMS. A tall d'exemple, les darreres accions són les següents:

- Participació en l'elaboració de 8 factsheets de la PAHO
- Conferència en el segon seminari virtual «COVID-19 y Telemedicina: Preparados, listos, click», de la Serie Compartir-Escuchar-Actuar, COVID 19: *El potencial de la Salud Digital y los Sistemas de Información para la Salud (IS4H) en la lucha contra la pandemia del BID y OPS/OMS*

Per altra banda, fruit de la col·laboració, surten oportunitats de projectes com un de recent amb el BID que es va vehicular per mitjà de l'eHealth Center de la UOC.

FIS atorgat als ECS

L'Institut de Salut Carlos III publica el 31 de juliol de 2020 la resolució provisional de concessió de la convocatòria Proyectos de Investigación en Salud 2020 i ha aprovat el projecte **Efectos del ayuno intermitente sobre el envejecimiento orgánico en mujeres posmenopáusicas**, presentat per la Dra. Marta Massip Salcedo i el Dr. Salvador Macip Maresma.

Beca Marie Curie

Alimentación/violencia: abriendo paso por una nueva línea de investigación

La Dra. Leah Marie Ashe guanya la beca Marie Curie pel projecte FIOLENCE.

Descripció del projecte liderat pel Dr. Xavier Medina Luque ([FoodLab UOC](#))

L'alimentació i la violència són dos temes candents aquest 2020, que sumats figuren en cinc de les sis prioritats de recerca de la Unió Europea. Són dos temes de tanta contemporaneïtat i prominència que hi ha una llacuna marcada i important, de manera que gairebé no hi havia treballs fets per comprendre les relacions entre l'alimentació i la violència, ni pel que fa a les seves qualitats ni pel que fa a les seves conseqüències, ni quant a les experiències diversificades que se'n deriven. L'objectiu d'aquest projecte és negar aquest buit, obrir una via per a una línia de recerca fecunda en el nexa entre l'alimentació i la violència, i establir les bases del que sembla que esdevindrà un camp florent en l'enllaç entre la recerca humanística-social i la societat durant la pròxima dècada. El projecte supera els acostaments superficials tant a l'alimentació com a la violència que predominen en els mitjans i en la política; defineix noves relacions i explota metodologies innovadores en l'encreuament entre l'antropologia i la filosofia (tots dos en les seves versions més crítiques), i introdueix la seva recerca humanística i crítica en les deliberacions i les actuacions sobre els drets humans.

Nous ajudants de recerca als ECS

Estudio sobre telemedicina internacional en América Latina ([I2TIC](#))

Dr. Francesc Saigí i Dr. Joan Torrent

Aquesta investigació de naturalesa teòrica i empírica sobre el desenvolupament de serveis de telemedicina internacional (entre països) a l'Amèrica Llatina s'ha dut a terme des del mes de juliol fins al desembre del 2020. Des del punt de vista teòric, s'ha fet una revisió sistemàtica de la literatura científica (Desk Research) sobre els usos, els resultats i les polítiques de telemedicina al món, amb un èmfasi especial en el cas de l'Amèrica Llatina. Des del punt de vista empíric, s'han obtingut dades primàries per mitjà d'una enquesta *ad hoc* i en línia sobre les motivacions, els usos i els resultats de la telemedicina, així com els factors impulsors de l'ús de la telemedicina internacional i les barreres en contra d'aquest ús, enquesta a partir de la qual s'ha generat una base de dades per a 1.443 professionals de la salut de diferents països de l'Amèrica Llatina. A més, 29 experts en l'àmbit de la telemedicina a l'Amèrica Llatina han estat entrevistats. L'1 de setembre, Jorge Enrique Pérez i M. Isabel Baena entren a formar part del projecte, com a ajudants de recerca, a mitja jornada fins al 31 de novembre (e-treball).

Nova incorporació d'ajudant per a la recerca

S'incorpora [Natalia Panadero Martínez](#), graduada del màster de Nutrició i Salut de la UOC, com a ajudant de recerca. És tutoritzada per [Anna Bach Faig](#) en relació amb el projecte Dietary Patterns for Health and Sustainability, de l'Organització Mundial de la Salut (WHO EU).

Nou estudiant predoctoral a la Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament

S'incorpora **David Vacas**, estudiant predoctoral de la Universitat Autònoma de l'Estat de Mèxic (UAEM, Toluca, Mèxic) com a estudiant en estada de recerca predoctoral (modalitat en línia) en l'àmbit de la [Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament](#) dels Estudis, en la línia d'alimentació local i recursos culturals.

Uoo

Barcelona
Ciutat de Mèxic
Colòmbia
Madrid
Palma de Mallorca
Sevilla
València

Seu central
Av. del Tibidabo, 39-43
08035 Barcelona
(+34) 932 532 300

Totes les seus a
seus.uoc.edu

---

uoc.edu

 @UOCuniversitat
 @UOCrespon

 UOC
 UOC.universitat

**Universitat Oberta
de Catalunya**
